

FINANSINSPEKTIONEN

Kreditmarknadsbarometern

KVARTAL 2 - 2014

4 SEPTEMBER 2014

Utlåningen till svenska företag ökar

Storbankernas utlåning till allmänheten ökade med 5,5 procent, vilket är en oförändrad tillväxt. Storbankernas utlåning till svenska företag ökade med 4,2 procent, den största ökningen sedan 2011.

Utlåningen till allmänheten, från mindre kreditmarknadsbolag, fortsätter att öka och visar den högsta ökningstakten sedan 2011.

Inlåningen från svenska hushåll ökade i samtliga bolagsgrupper. Totalt uppgick inlåningen från svenska hushåll till 1 119 miljarder kronor. Inlåningen har ökat med 8,6 procent på ett år. I storbankerna uppgick inlåningen från svenska hushåll till 741 miljarder kronor vid slutet av det andra kvartalet.

Vinsterna i de redovisade bolagsgrupperna steg det andra kvartalet och uppgick till 35 miljarder kronor. Resultatet i storbankerna uppgick under det andra kvartalet till 24,2 miljarder kronor. Det är ett högre resultat än samma period föregående år.

Enheten Rapportering
08-787 80 00
rapportering@fi.se

www.fi.se

Kreditmarknadsbarometern beskriver den övergripande utvecklingen på kreditmarknaden. Utvalda diagram visas efter textavsnittet. Dessutom finns en statistikbilaga till Kreditmarknadsbarometern att ladda ned från www.fi.se/kmb2014_2.

INNEHÅLL

OM KREDITMARKNADSBAROMETERN	3
RÖRELSERESULTAT	4
UTLÅNING	4
INLÅNING OCH KAPITAL	4
DIAGRAM	5
RÖRELSERESULTAT	5
1. Rörelseresultat (storbanker)	5
2. Rörelseresultat (bankaktiebolag och sparbanker)	5
3. Rörelseresultat (övriga)	6
UTLÅNING	6
4. Förändring i utlåning till allmänheten (banker)	6
5. Förändring i utlåning till allmänheten (övriga)	7
6. Sektorfördelad utlåning (storbanker)	7
7. Utlåning till icke-finansiella företag	8
8. Kreditförluster netto/lån till allmänheten	8
INLÅNING OCH KAPITAL	9
9. Förändring i inlåning från allmänheten	9
10. Inlåning från svenska hushåll	9
11. Total kapitalrelation	10
DEFINITIONER	11
FÖRETAGEN	12

Om Kreditmarknadsbarometern

Kreditmarknadsbarometern publiceras kvartalsvis och sammanfattar resultatutvecklingen, utlåningen och kapitalsituationen i banker, kreditmarknadsbolag och värdepappersbolag. Kreditmarknadsbarometern omfattar cirka 280 företag med finansiell verksamhet, uppdelade i ett antal kategorier.

Kreditmarknadsbarometern baseras på den rapportering som finansiella företag under tillsyn är skyldiga att lämna till Finansinspektionen (FI).

Kreditmarknadsbarometern är uppdelad i:

1. Rörelseresultat
2. Utlåning
3. Inlåning och kapital

Definitioner finns sist i barometern. En sammanställning av populationen per rapportdagen finns i statistikbilagan. Alla nyckeltal är storleksviktade (dvs. kvoter är mätta som företagens sammanlagda värde i täljare och nämnare). När diagramutvecklingen är i årstakt innebär det summan av de fyra senaste kvartalen för uppgifter från resultaträkningen eller det senaste årets förändring för uppgifter från balansräkningen.

Barometern beskriver utvecklingen både för de fyra stora bankkoncernerna (som benämns storbanker i rapporten) och för övriga finansiella företag.

Valet mellan att visa information för koncerner respektive för enskilda juridiska personer medför ofta en komplikation när den svenska finansiella sektorn ska beskrivas. De stora bankkoncernerna består vanligen av en moderbank, som är ett svenskt bankaktiebolag, samt av dotterbolag i form av ett bostadsinstitut, samt i varierande grad svenska kreditmarknadsbolag, svenska värdepappersbolag, utländska dotterbanker eller filialer i utlandet. Även andra mindre koncerner finns på den svenska marknaden men dessa ingår inte i Kreditmarknadsbarometern.

I Kreditmarknadsbarometern har valet mellan att redovisa uppgifter för en koncern och ett enskilt bolag hanterats på följande sätt. När storbanker redovisas, visas hela koncernen, inklusive såväl svenska som utländska dotterföretag och filialer. Det betyder att såväl bankens svenska som utländska verksamhet inkluderas i siffrorna om inte annat anges. Således består

storbankernas utlåning av utlåning både till svensk och till utländsk allmänhet. I rapporteringen till FI finns sedan den svenska utlåningen ytterligare nedbruten.

När banker redovisas avses alla bankaktiebolag, sparbanker, medlemsbanker och utländska filialer, dock utan de fyra storbankernas bankaktiebolag. Anledningen är att storbankerna annars skulle dominera gruppen. När "bostadsinstitut" redovisas ingår dock storbankernas bostadsinstitut, eftersom det är intressant att följa denna sektor som helhet, och att det finns så få bostadsinstitut utanför de fyra storbankerna.

Gruppen kreditmarknadsbolag redovisas från och med andra kvartalet 2009 exklusive bolag som ingår i någon av storbankskoncernerna. Kreditmarknadsbolag som finansierar särskilda sektorer ingår inte heller i gruppen kreditmarknadsbolag. Bostadsinstituten, som formellt är kreditmarknadsbolag, har också exkluderats från denna grupp i framställningen.

En svårighet med denna typ av framställning är att de grupper som redovisas förändras över tiden, exempelvis genom att nya företag tillkommer eller försvinner, eller genom att företag ombildas från en företagskategori till en annan. Under senare år har exempelvis flera värdepappersbolag och kreditmarknadsbolag ombildats till banker och flera sparbanker ombildats till bankaktiebolag. En viktig förändring under inledningen av 2000-talet var den nya lagstiftningen för banker och kreditmarknadsbolag som började gälla vid halvårsskiftet 2004. Genom denna kom ett antal kreditmarknadsbolag inte längre att vara tillståndspliktiga.

Rapportering av balans- och resultaträkning lämnas enligt FI:s föreskrift FFFS 2008:14 och enligt Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014 av den 16 april 2014 om tekniska standarder för genomförande av institutets tillsynsrapportering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013. All inrapporterad information om enskilda företag omfattas av sekretess.

Kontaktperson:

Staffan Boström
Senior analytiker
08-787 82 08
staffan.bostrom@fi.se

Rörelseresultat (Diagram 1–3)

Rörelseresultatet i samtliga bolagsgrupper var högre under det andra kvartalet i år jämfört med samma period föregående år. Bildandet av Sparbanken Skåne innebar en positiv resultateffekt på Sparbanken Öresund AB vilket höjer resultatet i gruppen bankaktiebolag under det andra kvartalet.

Storbankernas resultat uppgick under det andra kvartalet till 24,2 miljarder kronor. Det är högre än samma period föregående år men något lägre resultat än kvartalet innan. Jämfört med föregående år är rörelseresultatet 1,5 miljarder högre. Ett fortsatt ökande provisionsnetto (+ 1,6 miljarder kronor) är den främsta förklaringen till ökningen av rörelseresultatet.

Rörelseresultatet för gruppen bostadsinstitut översteg under det andra kvartalet för första gången 5 miljarder kronor. Ett högre räntenetto är den främsta förklaringen.

Utlåning (Diagram 4–8)

Storbankernas utlåning till allmänheten ökade med 5,5 procent i årstakt under det andra kvartalet. Det är oförändrat jämfört med första kvartalet.

Utlåningen från mindre kreditmarknadsbolag fortsätter att öka och tillväxttakten ökade till 15,4 procent. Det är den högsta ökningstakten sedan 2011.

Storbankernas utlåning till svenska hushåll ökade med 32 miljarder kronor under det andra kvartalet 2014 och uppgick vid slutet av kvartalet till 1 727 miljarder kronor. Tillväxten i den svenska hushållsutlåningen uppgick därmed till 5,8 procent i storbankerna. Utlåningen från storbankerna till svenska företag ökade med 4,2 procent vilket är den största ökningen sedan slutet av 2011. Företagsutlåningen uppgick till 1 418 miljarder kronor vid utgången av det andra kvartalet.

Kreditförlustnivån sjönk eller var oförändrad i alla grupper av bolag. Under det senaste året uppgick kreditförlusterna i storbankerna till 7,9 miljarder och till 704 miljoner kronor i de mindre kreditmarknadsbolagen. Det motsvarar 0,11 respektive 0,59 procent av utlåningen.

Inlåning och kapital (Diagram 9–11)

Den årliga tillväxten, i den totala inlåningen från allmänheten, ökade och uppgick vid utgången av det andra kvartalet till 11 procent. Inlåningen från svenska hushåll har sedan ett år tillbaka ökat med 8,6 procent och uppgick vid slutet av det andra kvartalet till 1 119 miljarder kronor.

Den totala kapitalrelationen i storbankerna uppgick vid utgången av det andra kvartalet till 21,0 procent.

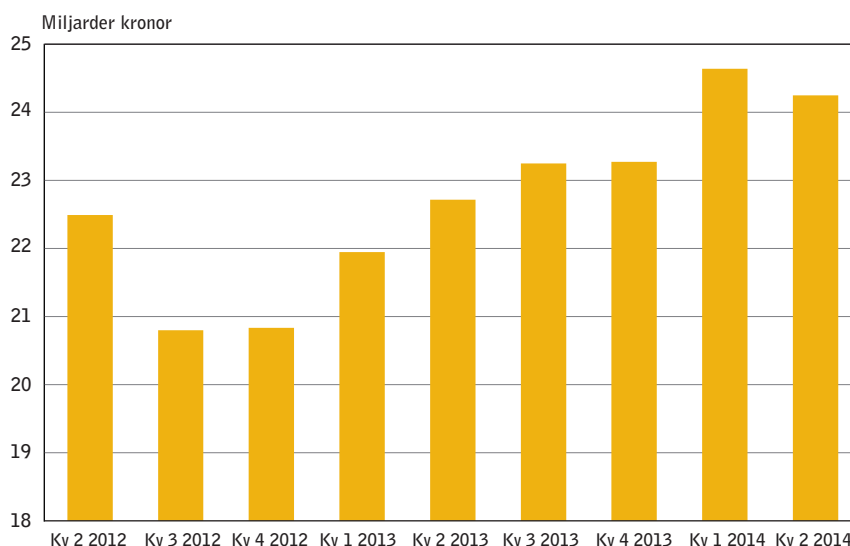
Diagram

Sedan tredje kvartalet 2010 har SBAB blivit bank och ingår därför nu i gruppen bankaktiebolag i stället för bostadsinstitut. Det påverkar den samlade resultat- och balansräkningen för grupperna bankaktiebolag och bostadsinstitut. Sedan tredje kvartalet 2010 har dessutom Sparbanken Alingsås blivit bankaktiebolag och Sparbanken Finn gått ihop med Sparbanken Gripen AB och bildat Sparbanken Öresund som är ett bankaktiebolag. Det påverkar bland annat samlade resultat- och balansräkningen, in- och utlåningen samt kapitaltäckningsgraden för grupperna bankaktiebolag och sparbanker.

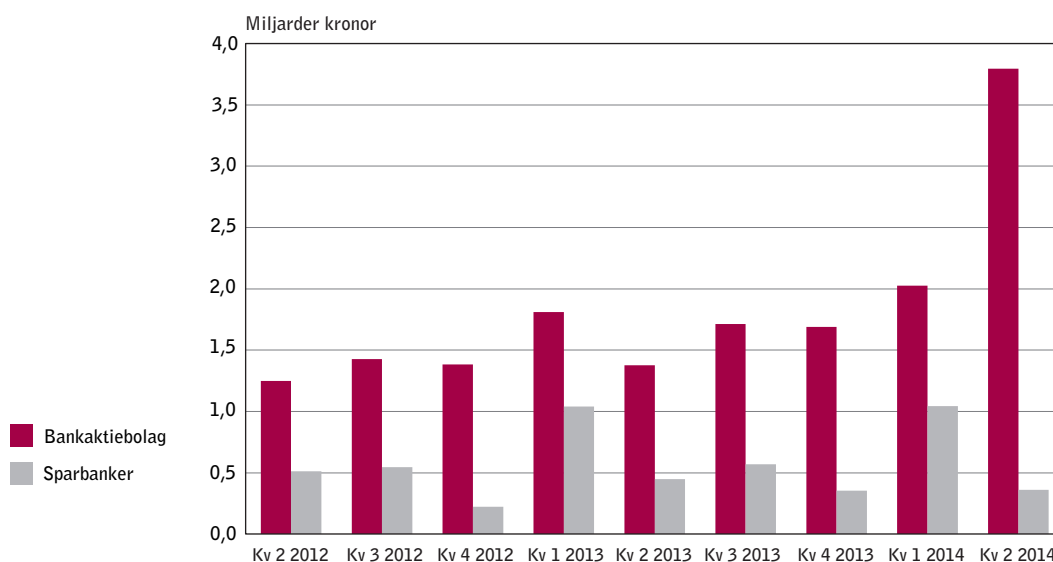
Under det fjärde kvartalet 2012 ombildades Landshypotek AB till bankaktiebolag. Framst påverkar det nya bankaktiebolaget uppgifter avseende utlåning och inlåning från allmänheten. Det har även en viss påverkan på kapital situationen för bankaktiebolagen.

Under 2014 förvärvade Swedbank samtliga aktier i Sparbanken Öresund. I och med detta skapades Sparbanken Skåne som består av Färs & Frosta Sparbank, Sparbanken 1826 och delar av Sparbanken Öresund. Det påverkar grupperna bankaktiebolag och sparbanker från och med andra kvartalet 2014.

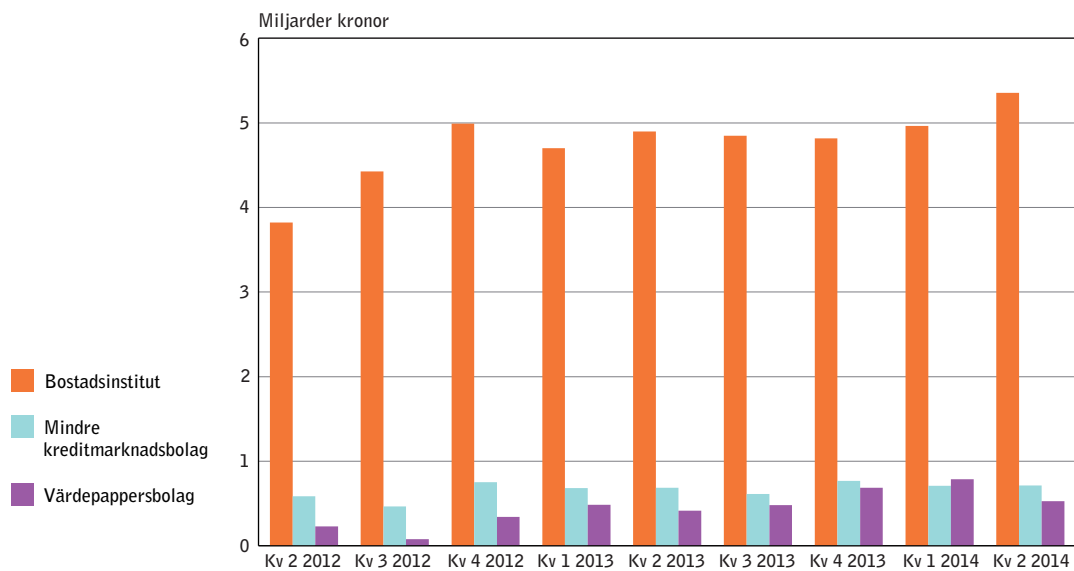
1. RÖRELSERESULTAT (storbanker)

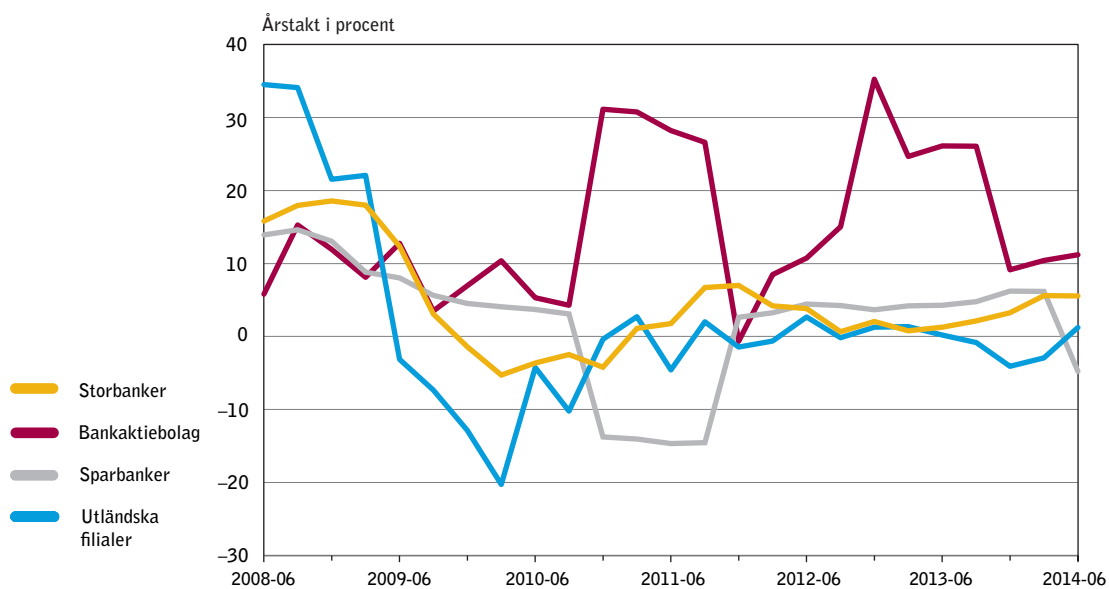
2. RÖRELSERESULTAT (bankaktiebolag och sparbanker)

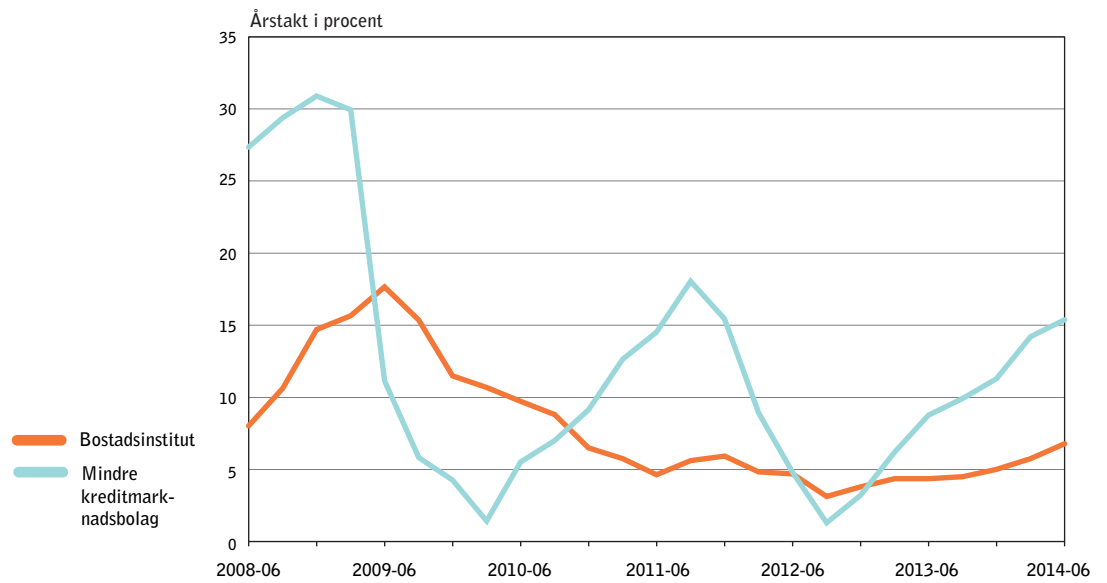
3. RÖRELSERESULTAT (övriga)

4. FÖRÄNDRING I UTLÅNING TILL ALLMÄNHETEN

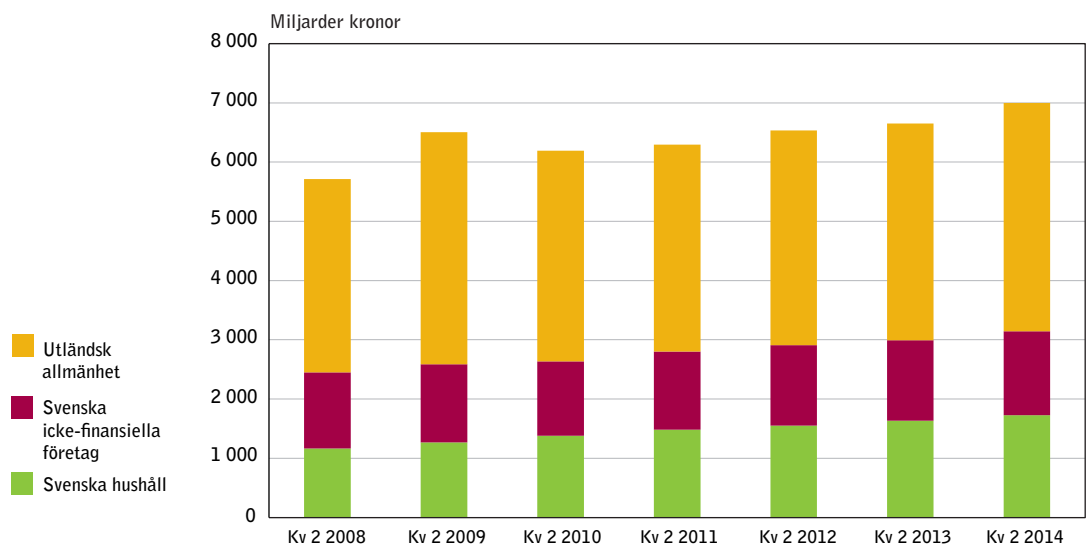

5. FÖRÄNDRING I UTLÅNING TILL ALLMÄNHETEN

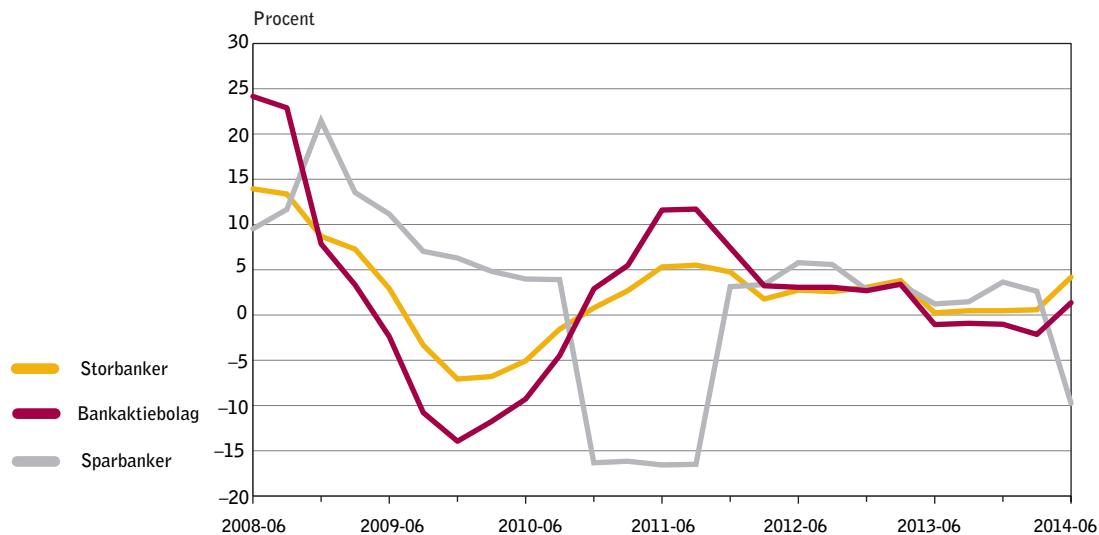

Anmärkning: För kreditmarknadsbolagen inkluderas leasingobjekt i utlåningen.

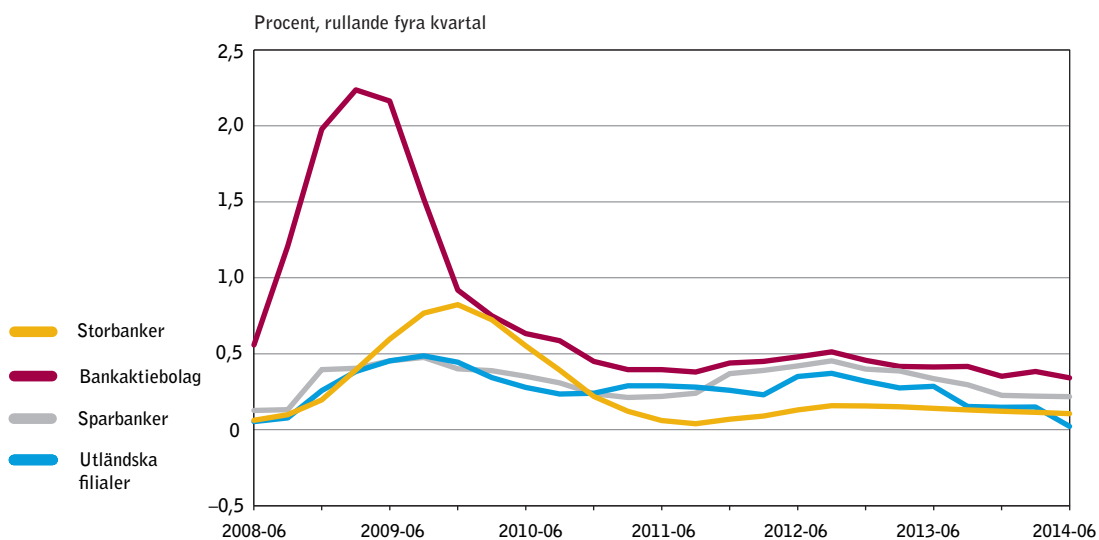
6. SEKTÖRFÖRDELAD UTLÅNING (storbanker)

7. UTLÅNING TILL ICKE-FINANSIELLA FÖRETAG

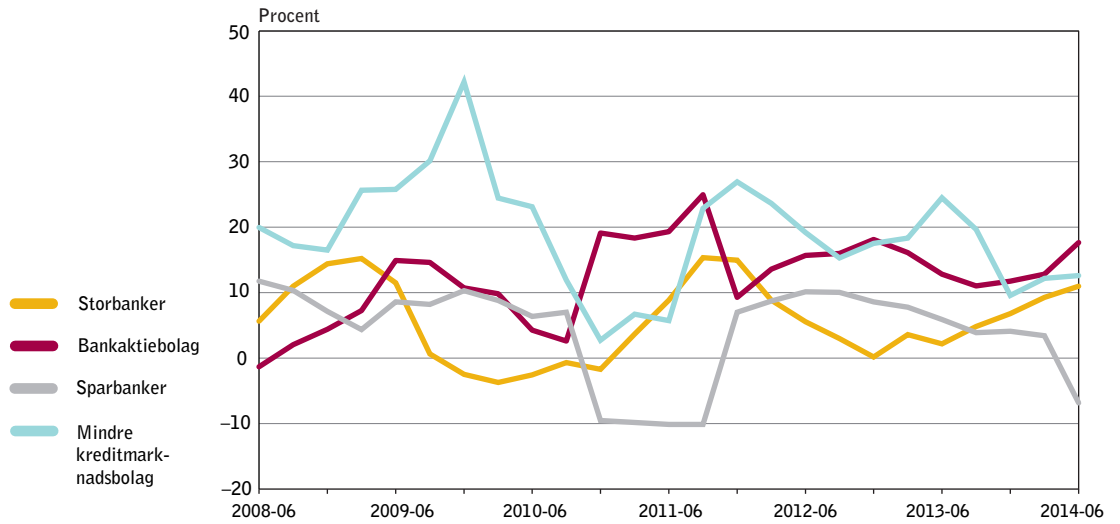

8. KREDITFÖRLUSTER NETTO/LÅN TILL ALLMÄNHETEN

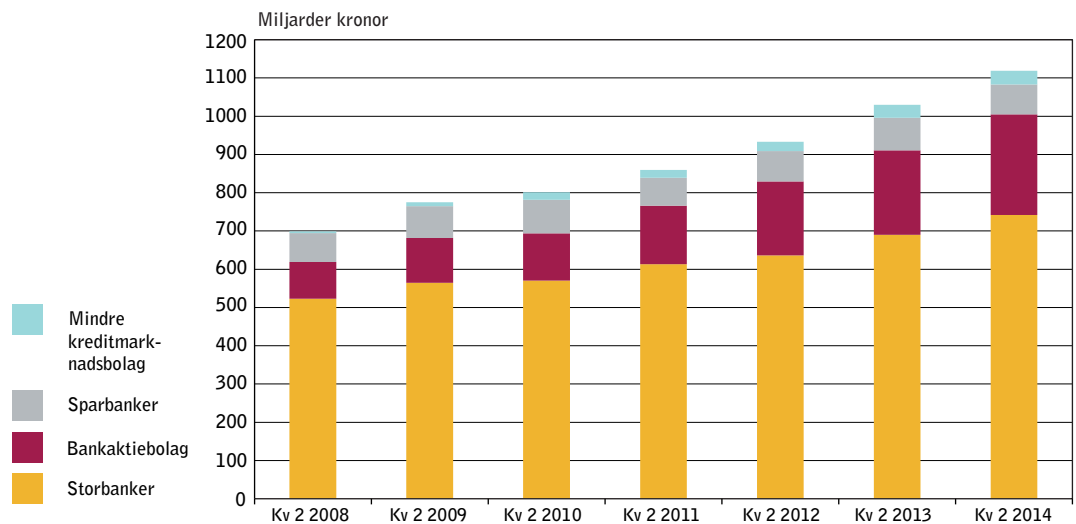

Anmärkning: Se ingress vid diagramavsnittets inledning.

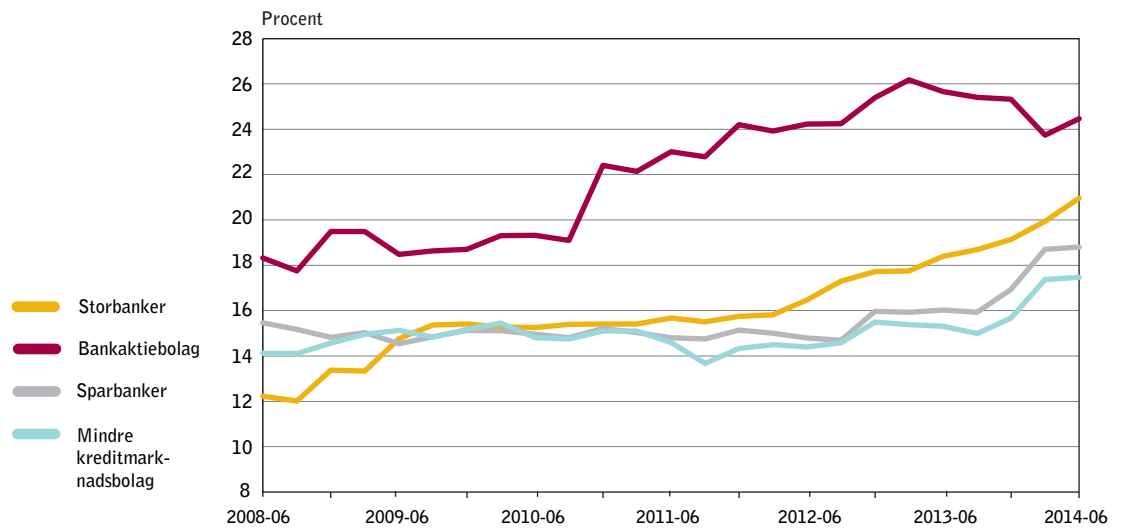
9. FÖRÄNDRING I INLÅNING FRÅN ALLMÄNHETEN

10. INLÅNING FRÅN SVENSKA HUSHÅLL

11. TOTAL KAPITALRELATION

Definitioner

I rapporten gäller följande definitioner för de nyckeltal, värden och vissa begrepp som presenteras i olika diagram och tabeller.

Inlåning från allmänheten All in- och upplåning från allmänheten, bland andra kommuner och landsting, hushåll och företag (exklusive kreditinstitut och centralbanker).

K/I-tal före kreditförluster: Summa kostnader före kreditförluster dividerat med summa intäkter.

Kapitalbas: Summa primärt och supplementärt kapital efter vissa avräkningar samt totalt utvidgad kapitalbas. I primärt kapital ingår främst eget kapital men också till exempel periodens resultat och kapitaltillskott under vissa förutsättningar. Supplementärt kapital består huvudsakligen av förlagslån. Det primära kapitalet ska utgöra minst hälften av kapitalbasen.

Kapitalbehov övriga risker: För andra risker än de som finns med under kapitalkravet och som bolagen har identifierat i sin egen verksamhet ska bolagen beräkna ett kapitalbehov. Storbankerna rapporterar inte detta kapitalbehov till Finansinspektionen. Företagets kapitalbas ska minst motsvara summan av det totala kapitalkravet och kapitalbehov för övriga risker (det samlade kapitalbehovet).

Kreditförluster, netto: Periodens totala kostnader för kreditförluster. Hela eller den del av lånefordran som företaget bedömer att det inte kan driva in från låntagaren eller få in genom att realisera säkerheten.

Kreditinstitut: Samlingsbeteckning för banker och kreditmarknadsföretag.

Nettoresultat: Verksamhetens resultat efter skatt.

Nettoresultat av finansiella transaktioner: Här redovisas;

1. nettovinster eller nettoförluster av handel med dels finansiella instrument som innehas för handel (inklusive derivat) eller som utgör finansiella tillgångar som kan säljas, dels ädla metaller,
2. andra redovisade värdeförändringar på sådana finansiella instrument som avses i 1 och ädla metaller, och
3. nettovinster eller nettoförluster av valutatransaktioner samt andra redovisade värdeförändringar av tillgångar och skulder i utländsk valuta i den mån de kan hänföras till valutakursförändringar.

Osäkra lånefordringar: En lånefordring där det skett en individuell nedskrivningsprövning och där det finns objektiva omständigheter som lett till att tillgången har skrivits ned. Beloppet för denna fordran redovisas exklusive den specifika reservering som bedömts vara nödvändig.

Primärkapital: Se Kapitalbas.

Provisionsnetto: Intäkter för lämnade tjänster minus kostnader för mottagna tjänster, i den mån de inte är att betrakta som ränta.

Räntabilitet eller avkastning på eget kapital: Periodens resultat (efter skatt) i förhållande till periodens genomsnittliga beskattade egna kapital.

Räntenetto: Ränteintäkter minus räntekostnader, för vissa grupper inkluderar också leasingintäkter minus avskrivningar på leasingobjekt.

Räntenettomarginal: Räntenetto dividerat med räntebärande tillgångar. I räntebärande tillgångar ingår: utlåning kreditinstitut, utlåning allmänheten, kassa, belåningsbara statsskuldförbindelser och obligationer och andra räntebärande värdepapper. Dessa tillgångar beräknas som genomsnitt per

rullande tolvmånadersperiod. Räntenettet beräknas också per rullande fyrakvartalsperiod.

Räntepunkter: Eller baspunkter. En räntepunkt motsvarar en hundraedels procentenhet. Till exempel, en sänkning av reporäntan med 0,25 procentenheter är en sänkning med 25 räntepunkter.

Rörelseresultat: Verksamhetens resultat före extraordinära intäkter, kostnader, bokslutsdispositioner, skatt och efter kreditförluster.

Summa exponeringsbelopp: Från och med 2014 rapporteras ett totalt exponeringsbelopp som ingår i beräkningen av den totala kapitalrelationen.

Total kapitalrelation: Ersätter från och med 2014 Kapitaltäckningskvoten. Den beräknas som kapitalbasen i relation till summa exponeringsbelopp.

Utlåning till allmänheten: Allt som inte definieras som utlåning till kreditinstitut är mot allmänheten. Med kreditinstitut avses följande av SCB:s sektorkoder: 211, 212, 213, 214, 215, 217, 221 och 223. För vissa grupper inkluderas leasingobjekt i utlåningen.

Företagen

Definitioner av i rapporten förekommande grupper och företagskategorier.

Företagen i respektive bolagsgrupp finns i statistikbilagan som publiceras tillsammans med denna kreditmarknadsbarometer.

Banker: Bankaktiebolag, medlemsbanker, sparbanker och utländska bankers filialer

Bankaktiebolag: Bankaktiebolag exkl. Swedbank AB, Nordea Bank AB (publ), Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) och Svenska Handelsbanken AB (publ)

Bostadsinstitut: Bostadsfinansierande företag

Kreditinstitut: Samlingsbeteckning för banker och kreditmarknadsföretag.

Mindre kreditmarknadsbolag: Kreditmarknadsföretag exkl. företag som ingår i någon av storbankskoncernerna samt företag som finansierar särskilda sektorer.

Sparbanker: Sparbanker

Storbanker: Större bankkoncerner

Utländska filialer: Utländska bankers filialer

VP-(värdepappers) bolag: Värdepappersbolag, exklusive kraft- och råvarubolag.

Finansinspektionen
Box 7821, 103 97 Stockholm
Besöksadress Brunnsgatan 3
Telefon 08-787 80 00
Fax 08-24 13 35
finansinspektionen@fi.se

www.fi.se